

úvodník

Před 12 lety vyšlo první číslo České radiologie věnované problematice muskuloskeletálního zobrazování. V letošním roce jsme se rozhodli pokračovat a u příležitosti XXV. ročníku Libereckých osteologických dní připravit další číslo zaměřené na zobrazování pohybového aparátu.

V minulém editoriale jsem představil osobnosti české radiologie, které se zabývaly problematikou pohybového aparátu a toto číslo bych rád věnoval památce mého otce MUDr. Jaroslava Berana CSc., klasického osteologa, který se svými články a přednáškami velmi zasloužil o rozvoj radiologie pohybového aparátu v České republice. V roce 2025 uplyne 100 let od jeho narození. Jeho stěžejním zaměřením

byla Scheuermannova choroba. Ve své kandidátské práci změnil pohled na její etiologii a vývoj (1). Dalšími tématy pak byla revmatoidní artritida a séronegativní spondylartritidy. Celý život prováděl hodnocení onemocnění skeletu z rtg snímků, CT zobrazování ho zastihlo až na konci kariéry.

V rámci Libereckých osteologických dní se stále snažím o získání přednášek v celém rozsahu radiologie/zobrazovacích metod.

O tom, že rtg snímek je důležitou součástí zobrazovacích metod, svědčí i článek profesorky Julie Crím v letošním ročníku Skeletal Radiology, kde také vyzdvihuje jeho význam. „Rentgenové snímky jsou často nazývané prostými, ale část radiologů s tímto termínem

nesouhlasí, protože na nich není nic prostého. Interpretace snímků vyžaduje extenzivní medicínské znalosti a sofistikovanou vizuální analýzu včetně schopnosti porozumět 3D strukturám z dvourozměrného obrazu. Popis snímků může dodat obrovské množství informací, ale někteří lékaři říkají, že popisování snímků je stejně zastaralé jako používání logaritmického pravítka. Je to pravda? ... Snímky jsou považovány za zobrazování prvního stupně. Zobrazování druhého stupně je jednoznačně dražší. Pokud může radiolog určit diagnózu již z rtg snímku, šetří tím významné množství peněz pro pacienty i zdravotnický systém.“ (2)

Otázka na úplný závěr. Zamyslel se někdo takto? ●

JAN BERAN

LITERATURA

1. **Beran J.** Návrh kritéria jednotného hodnocení změn na páteři u vertebrální dysostózy Scheuermannova typu. Vnitř Lék. 1990; 36(11): 1123–1126.
2. **Crím J.** Bone radiographs: sometimes overlooked, often difficult to read, and still important. Skeletal Radiology 2024; 53(9): 1687–1698.